

Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **K/7181.**

Benyújtás dátuma: **2024-02-14 16:18**

Parlex azonosító: **194AVSIS0001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Benyújtó: **Tóth Endre (Momentum)**

Tisztelt Elnök Úr!

Az Alaptörvény 7. cikk (1)-(2) bekezdése, valamint az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 42. § (8) bekezdése alapján írásbeli választ igénylő kérdést kívánok benyújtani

Az írásbeli választ igénylő kérdés címzettje: **Csák János, kultúráért és innovációért felelős miniszter**

Az írásbeli választ igénylő kérdés címe: **"Mi lesz a magyar hallgatókkal és kutatókkal?"**

Tisztelt Miniszter Úr!

A Kormány 2024. január 12-én jelentette be, hogy a magyar kutatók és a magyar kutatás nemzetközi együttműködését elősegítő programot indít *HU-rizont* néven, valamint egy nemzetközi csereprogramot, *Pannónia Program* néven, mely a nemzetközi együttműködések erősítését célozza.

A Kulturális és Innovációs Minisztérium szerint a HU-rizont nem a Horizont pótlására jött létre, ezen állítást azonban nehéz komolyan venni, hiszen az új program bevallottan a Horizontból jelenleg kizárt, úgynevezett modellváltó intézmények részére áll majd nyitva, és mintha a neve is igen nagy hasonlóságot mutatna a világ legnagyobb közfinanszírozású kutatási és innovációs programjához, a Horizont Programhoz.

Erről a magyar felsőoktatás nemzetközi elszigetelődésére adott gyenge és groteszk megoldási kísérletről a 1984-es moszkvai Barátság Versenyek juthatnak az eszünkbe. Ekkor a magyar sportolók az akkori szovjet és magyar vezetés makacssága miatt kénytelenek voltak kihagyni a Los Angeles-i olimpiát, amire régóta készültek. Helyette részt vehettek egy moszkvai gyenge utánpótlásos, amelynek sportértéke, valljuk be, meg se közelítette az ötkarikás játékokét.

Ez történik most a magyar hallgatókkal és kutatókkal is. Ahelyett, hogy Európa legszínvonalasabb intézményeiben tanulhatnának, és legjobb kutatóival dolgozhatnának együtt, egy ismeretlen mobilitási és plagizált nevű kutatási programban vehetnek részt sokkal kevésbé nívós partnerekkel.

„Azt a nemzetközi kutatási együttműködést, hálózatot, amit az EU összes tagországa együtt épített fel, mi nem tudjuk egyedül újraalkotni, ez egy teljesen irracionális elképzelés” - állapította meg

találón Pálinkás József, az MTA és az NKFIH korábbi elnöke.

A valóság sajnos az, hogy a kormány hatalmi tébolyának, elhibázott felsőoktatás-politikai döntéseinek és makacosságának köszönhetően a modellváltó egyetemek diákjai, oktatói kiszorultak az Erasmus+ és a Horizont Európa programokból és más jelentős nemzetközi tudományos programokból.

A kormány ahelyett, hogy az elmúlt bő egy évben felülvizsgálta volna korábbi rossz döntéseit, és az uniós intézményi szereplőkkel egyeztetve kiépítette volna a modellváltásba vitt egyetemek autonóm működésének garanciáit, inkább megmakacsolta magát és folytatta a Brüsszelt hibáztató önsorsrontó kommunikációs kampányait.

Nemcsak a kuratóriumok összetétele, kinevezési gyakorlata jelent problémát a kormány és az uniós intézmények vitájában, hanem az egyetemek autonóm működésének a garanciái is.

Korábban már jeleztük, amennyiben a kormány az egyetemi autonómia garanciáit tartalmazó jogszabály-módosítást előterjeszti, akkor a Momentum Mozgalom Országgyűlési Képviselőcsoportja kész támogatni azt.

A Momentum meggyőződése szerint a modellváltásban érintett magyar egyetemek kiejtése az Erasmus+, Horizont vagy a Cost programokból és az ebből fakadó rendkívül súlyos hátrányok nem pótolhatók hazai költségvetési forrásokkal. A hazai felsőoktatás elsorvad, amennyiben a magyar kormány nem akar kiegyezni az Európai Unióval és nem tudja visszakapcsolni azt az európai tudományos vérkeringésbe. Minden egyes nap, amelyet a felsőoktatási huxit állapotában tölt az ország, rombolja az oktatási rendszer állapotát és növeli a legkiválóbb hallgatók, oktatók és kutatók elvándorlásának lehetőségét más külföldi intézményekbe.

Fentiekkel összefüggésben kérem a tisztelt Miniszter Úr tájékoztatását az alábbiakról:

1. Kész-e a kormány arra, hogy mielőbb megállapodjon az Európai Unióval, és végrehajtsa a szükséges lépéseket az egyetemi autonómia garanciáinak visszaépítése és az alapítványok átláthatósága érdekében?
2. Fenntartja-e a minisztérium azt az állítását, hogy a HU-rizont és a Pannónia Program indításának célja nem a Horizont Program és az Erasmus+ pótlása?
3. Nehéz elképzelni, hogy az élvonalbeli kutatók és kutatások az európai verseny helyett kétoldalú megállapodásokat kössenek a magyar állammal, mégis hogyan tervezik biztosítani az új programok európai versenyképességét?
4. Mely országok, mely intézményei jelezték eddig az új programokban való részvételüket?
5. Milyen összegű kutatási forrástól estek el eddig a modellváltó felsőoktatási intézmények a Horizont Programban való részvétel ellehetetlenülése folytán?
6. Mit tesz a kormány annak érdekében, hogy a 2024 februárjában a 2024/25-ös tanévben esedékes Erasmus+ programra pályázó egyetemek, illetve hallgatók sikeres elbírálásban részesüljenek a

külföldi partnerintézményeknél?

7. Kérem, küldje meg számomra, hogy mely időpontban, milyen összegben kötöttek támogatási szerződéseket a Tempus Közalapítvánnyal az Erasmus+ Program támogatására a modellváltó intézmények? Van-e köztük olyan intézmény, amelynél már jelenleg is problémát jelent a hallgatói, oktatói mobilitás Erasmus+ Program keretében történő finanszírozása?

8. Hány magyar hallgató vett részt az elmúlt 8 szemeszterben az Erasmus+ mobilitási programban a modellváltó egyetemeken (intézmény / fő / szemeszter bontásban)? Csökkent-e a résztvevők száma a rendezetlen finanszírozási helyzet miatt?

Érdemi válaszát előre is köszönöm!